

Épített varázslat

Csikós Attila művészete

Tavasszal búcsúztunk Csikós Attilától.¹ Két évvel korábban jelent meg ez a kötet, amelyben egy nagyon sikeres díszlettervező meséli el életét, annak szerencsés fordulatait, munkásságát. A kötet megjelenését követően munkáiból *Álomvilág* címmel kiállítást rendeztek a Vigadóban 2015-ben.²

Az Iparművészeti Főiskolán építőművésznek tanult. Pogány Frigyes, Szrogh György és Jánossy György építész professzorok a tanítás után a

Tele van a szakma kishitűekkel, akik sikertelenségük, elnyomottságuk okát másokban keresik, azt hangoztatják, csak összekötéssel lehet előrel jutni. Holott a kapcsolatrendszer ehhez kevés.

Meghívják az Operába az *Arabella* opera tervezőjének, de tervez a Vígszínházban, az Erkelben és több vidéki színházban. Vámos László veszi pártfogásába. Több darabhoz hívják külföldi színházakhoz. Első felesége révén megismerkedik Béjart-ral, és pár évre a társulatának

ziós látásmódja helyett ő három dimenzióban tervez, sok makettet épít. A monumentális színházi építményei gyakran próbára teszik a díszítőket, akikkel a jó kapcsolat nélkülözhetetlen.

„A színházban dolgozó műszakiak figyelmén múlik az előadások zökkenőmentessége. Nem egyszerű betanított munkások ők, a színházban az erő mellett kifinomult képességekre is szükség van. Nemesyszer akár tízemeletnyi magasságban végzik a munkát, és amellett, hogy állandóan vigyázniuk kell magukra, egymásra és a szereplőkre, rengeteg más fontos dolgot is észrevesznek. A megjegyzéseikre mindig odafigyelnek, mert még morgolódásuk mögött is sokszor kulcsfontosságú problémák lehetnek.”

Fekete György, az MMA elnöke – akivel már az Iparművészeti Főiskolán ismerkedtek meg – beszélt rá, hogy ne hagyja elveszni az életművét, hanem foglalja össze egy könyvben. Csikós Attila történeteit Várkonyi Judit jegyezte le, formálta rendkívül olvasmányos, érdekes könyvvé. Mindenkinek csak ajánlani tudom ennek a tanulságos életműnek az elolvasását. Ha valaki érdeklődik a színház belső világa iránt, a díszlettervezés, a tervezők és a rendezők, valamint a műszak kapcsolatát jobban meg szeretné ismerni, akkor szinte kötelező olvasmányként ajánlanám.

A kötetet a Magyar Művészeti Akadémia és a 20 éves

NKA támogatta. A könyvben nagyon sok és szép képet láthatunk, melyeket Csikós Attila gyűjteményéből, a Magyar Állami Operaház, Kanyó Béla és Mezey Béla fotóiból válogattak. A mű Soóky Andrea szerkesztésében, a Balassi Kiadó kiadásában jelent meg 2014-ben. Formátuma 286×243 mm, 228 oldal, kemény borítóval, a Nalors Grafika Kft., Vác nyomdai munkája. ISBN 978-963-506-936-1. A kötet ára 5500 Ft.

► Kaltenberg

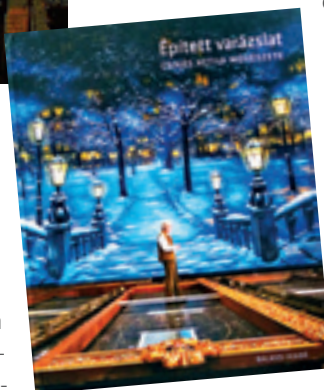
tanítványaikkal beültek a Szép Ilonkába beszélgetni, borozgatni. A harmadik főiskolai évében az Egyetemi Színpadra hívták díszlettervezőnek, ahol Ruszt Józseffel és a legtehetségesebb fiatal színházi emberekkel kötött ismeretséget. Majd 1965-ben, 23 évesen – Pogány Frigyes rektor ajánlásával – a Wagner fivérek szerződtették Bayreuthba, „az opera szentélyébe”. Ezzel kezdetét vette a nagyívű tervezői pályája.

„Véleményem szerint csak kétféle ember létezik: az egyik, aki megéri, ha közelít a szerencse, és megfogja, és a másik, aki csak panaszkodik, s közben elszalasztja az esélyt. A szerencsét meg kell ragadni – ez volt a határozott véleményem.

dolgozik. Dolgozik a Magyar Televízióknak, és beleveti magát a rockkoncertek megaprodukcioiba.

Az Operettszínház müncheni vendégjátéka alkalmából bemutatják a bajor királyi család fejének, Prinz von Bayern hercegnek, aki a Kaltenbergi Lovagi Tornákat szervezte, és övé a kaltenbergi sörgyár is. Megbízást kap a hercegi kastély környezete középkori hangulatú épületeinek tervezésére. Ebből a sikeres kapcsolatból számos megbízás következik, a coloradói Sziklás-hegység síparadicsomától kezdve a Eurodisney parkig számos helyen tervez és épít bajor sörgyárakat középkori belső térrel. Itt nemcsak rajztudását kamatoztathatja, hanem kiélheti építőművészi ambícióit is, elemében van.

Díszletterveinek sikerét elsősorban annak köszönheti, hogy a korábbi tervezők kétdimen-

¹ SZÍNPAD 2017. március, 20. oldal: „Meghalt Csikós Attila építész és díszlettervező”.

² SZÍNPAD 2015. december 30. oldal: „Álomvilág – Csikós Attila díszlettervező kiállítása”.